

॥ अंतरी पेटवू ज्ञानज्योत ॥

NORTH MAHARASHTRA UNIVERSITY

JALGAON

SYLLABUS FOR

M.A. Part II (Second Year)

Sub : Pali पाली भाषा

PALI- IInd

(III & IV Semester)

Subordinate (दुय्यम स्तर)

w.e.f.

June- 2015

उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगांव
प्राचीन भारतीय भाषा (संस्कृत, पाली, अर्धमागधी)
अभ्यास मंडळ
एम.ए. द्वितीय वर्ष (पाली Pali) (Second Year)
M.A. II
विषय : पाली (दुय्यमस्तर) Sybordinate
जून-2015 पासून लागू
Title : Pali Tripitak Sahitya (Nivadak Sahitya)
पाली त्रिपिटक साहित्य (निवडक साहित्य)
तृतीय सत्र IIIrd Semester

नेमलेला अभ्यासक्रम-

सुत्तपिटक- सम्मादिद्धी सुत्त, कुरंगमिग जातक बालसत्थवाहपुत्त जातक, चित्तवगो

विनयपिटक- महावग्ग - पंचवर्गीय पब्बजा, मार कथा

अभिधम्मपिटक- अकुसल चित्तानी अहेतूक चित्तानी, अकुशल कर्म, शिलालेख संक्षिप्त परिचय

पाली भाषेची ओळख- पालि त्रिपिटक संक्षिप्त परिचय

पाली व्याकरण- स्वर, व्यंजन, क्रियापद कारक

पाली साहित्य- अकिति चरिय

सन्दर्भ गन्थानी-

- 1) काश्यप भिक्खु जगदिश-अभिधम्मपिटके पाली-नवनालंदा
- 2) काश्यप भिक्खु जगदिश- विनयपिटके-पाली, नवनालंदा महाविहार, नालंदा बिहार
- 3) सांकृत्यायन राहूल- दीघनिकाय पालि, सुत्तपिटके, नवनालंदा महाविहार, नालंदा बिहार
- 4) Hazraki- Pali language & Literature Vols I & II- D.K. Print World (P. Ltd.)
New Delhi.
- 5) डॉ. विमल किर्ती- पाली व्याकरण व पाली त्रिपिटक साहित्य, पाली शब्दकोश
- 6) डॉ. भरतसिंह उपाध्यायन- पाली साहित्य हा इतिहास
- 7) तथागत बुद्ध आणि त्यांचे आदर्श भिक्षु- सुगावा प्रकाशन,पुणे Translated by प्रा. अर्चना हातेकर-धुळे
- 8) सुत्तपिटक, विनयपिटक, अभिधम्मपिटक- संपादक श्री.सत्यनारायण गोयंका, प्रकाशक, धम्मगिरी
विश्वविपश्यना केंद्र इगतपुरी नाशिक
- 9) पाली शब्दकोष- डॉ. भदन्त आनंद कौसल्यायन

उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगांव

प्राचीन भारतीय भाषा (संस्कृत, पाली, अर्धमागधी)

अभ्यास मंडळ

MA II (Second Year)

M.A. Pali II

Subject - Pali Bhasha (Subordinate दुय्यमस्तर)

तृतीय सत्र III rd Semester

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप व गुणविभागणी-

Title : Pali Tripitak Sahitya (Nivadak Sahitya)

पाली त्रिपिटक साहित्य (निवडक साहित्य)

वेळ 3 तास	एकूण गुण- 60
प्रश्न 1 भाषांतर	10
अ. पाठ्यक्रमावर आधारीत 2/3	
ब. पाठ्यक्रमावर आधारीत	
प्रश्न 2 रा संदर्भासह स्पष्टीकरण करा 2/3	10
अ. पाठ्यक्रमावर आधारीत	
ब. पाठ्यक्रमावर आधारीत	
प्रश्न 3 रा दीर्घोत्तरी प्रश्न 2/3	10
अ. पाठ्यक्रमावर आधारीत	
प्रश्न 4 था वस्तुनिष्ठ प्रश्न व रिकाम्या जागा भरा- 10/12	10
प्रश्न 5 वा टिपा लिहा 2/3	10
पालि त्रिपिटक साहित्य	
प्रश्न 6 वा पाली व्याकरण 2/3	10
पाली त्रिपिटक साहित्य	
	एकूण गुण 60
	अतर्गत निरंतन मुल्यमापन 40 गुण
	एकूण गुण 100

उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगांव
प्राचीन भारतीय भाषा (संस्कृत, पाली, अर्धमागधी)
अभ्यास मंडळ
M.A. II Pali (Second Year)
चतुर्थ सत्र IV semester
नेमलेला अभ्यासक्रम
Sub : Pali पाली भाषा
Title : Pali Tripitak Sahitya (Nivadak Sahitya)
पाली त्रिपिटक साहित्य (निवडक साहित्य)
जून 2015 पासून लागू

नेमलेला अभ्यासक्रम

सुत्तपिटक-

दीघनिकाय महासतिपट्टणन सुत्त
विनयपिटक वर्षपनायिका स्कन्धक
अभिधम्मपिटक चेतसिक कुसलचिव
अकुशल चित्त 1, 2, 3, 4

पाली साहित्य- कुरूधम्म चरिय

पाली त्रिपिटक साहित्य (संक्षिप्त परिचय)

पाली जातक कथा- ससजातक कथा साहित्य, राजोवाद- जातक

पाली व्याकरण, स्वर व्यंजन, क्रियापद, सन्धी दूप्तिपच्चय

सन्दर्भ गन्थानी-

- 1) काश्यप भिक्खु जगदिश-अभिधम्मपिटके पाली-नवनालंदा
- 2) काश्यप भिक्खु जगदिश- विनयपिटके-पाली, नवनालंदा महाविहार, नालंदा बिहार
- 3) सांकृत्यायन राहूल- दीघनिकाय पालि, सुत्तपिटके, नवनालंदा महाविहार, नालंदा बिहार
- 4) Hazraki- Pali language & Literature Vols I & II- D.K. Print World (P. Ltd.)
New Delhi.
- 5) डॉ. विमल किर्ती- पाली व्याकरण व पाली त्रिपिटक साहित्य, पाली शब्दकोश
- 6) डॉ. भरतसिंह उपाध्यायन- पाली साहित्य हा इतिहास
- 7) डॉ. भिक्खु धर्मरक्षित पाली साहित्य का इतिहास
- 8) तथागत बुद्ध आणि त्यांचे आदर्श भिक्षु- सुगावा प्रकाशन,पुणे Translated by प्रा. अर्चना हातेकर-धुळे
- 9) सुत्तपिटक, विनयपिटक, अभिधम्मपिटक- संपादक श्री.सत्यनारायण गोयंका, प्रकाशक, धम्मगिरी
विश्वविपश्यना केंद्र इगतपुरी नाशिक
- 10) पाली शब्दकोष- डॉ. भदन्त आनंद कौसल्यायन

उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगांव
प्राचीन भारतीय भाषा (संस्कृत, पाली, अर्धमागधी)
अभ्यास मंडळ
MA II (Second Year)
M.A. Pali II
Subject - Pali Bhasha (Subordinate दुय्यमस्तर)
चतुर्थ सत्र IV Semester
प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप व गुणविभागणी-
Title : Pali Tripitak Sahitya (Nivadak Sahitya)
पाली त्रिपिटक साहित्य (निवडक साहित्य)

वेळ 3 तास	एकुण गुण- 60
प्रश्न 1 भाषांतर	10
अ. पाठयक्रमावर आधारीत 2/3	
ब. पाठयक्रमावर आधारीत	
प्रश्न 2 रा संदर्भासह स्पष्टीकरण करा 2/3	10
अ. पाठयक्रमावर आधारीत	
ब. पाठयक्रमावर आधारीत	
प्रश्न 3 रा दीर्घोत्तरी प्रश्न 2/3	10
अ. पाठयक्रमावर आधारीत	
प्रश्न 4 था वस्तुनिष्ठ प्रश्न व रिकाम्या जागा भरा- 10/12	10
प्रश्न 5 वा टिपा लिहा 2/3	10
पालि त्रिपिटक साहित्य	
प्रश्न 6 वा पाली व्याकरण 2/3	10
पाली त्रिपिटक साहित्य	
एकूण गुण	60
अतर्गत निरंतन मुल्यमापन	40 गुण
एकूण गुण	100

अध्यक्ष
प्राचीन भारतीय भाषा (संस्कृत, पाली, अर्धमागधी)
अभ्यास मंडळ
उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगांव

रोजगाराच्या संधी- (Job Opportunity)

अलीकडे केंद्रीय लोकसेवा आयोगाकडून घेतल्या जाणा-या विविध नागरी सेवा करीता प्राचीन भारतीय भाषा अर्धमागधी पाली भाषा व साहित्याचा पर्याय वापरण्याकडे विद्यार्थ्यांचा कल वाढत आहे. हे लक्षात घेता रोजगाराची संधी म्हणून प्राचीन भारतीय भाषा महत्त्वाच्या ठरल्या आहेत.

आज जागतिकीकरणाच्या युगात पाली, अर्धमागधी प्राकृत, संस्कृत या भाषांना अत्यंत महत्त्वाचे स्थान आहे. M.P.S.C. / U. P.S.C. या परीक्षेसाठी वरील विषयांचा समावेश असल्यामुळे विद्यार्थ्यांना रोजगाराच्या संधी उपलब्ध होत आहेत.

प्राचीन भारतीय भाषांचा तुलनात्मक अभ्यास करण्याकरिता देखील संधी उपलब्ध आहेत.